5 õiguslikku riski, mida iga idufirma asutaja peab lahendama

Eduka ettevõtte loomiseks on vaja head äriideed, rahaliste vahendite hindamist, õigete partnerite ja töötajate valikut, turundusplaani . . . ja palju-palju muud.

Lisaks põhitegevuse ja rahastamisega seotud küsimustele, tõusetuvad varem või hiljem ka õiguslikud riskid. Idufirmad ei ole lihtsalt unikaalsed toote või teenuse mudelid, vaid õiguslikus võtmes on need tihtipeale keerukate regulatiivsete kohustustega juriidilised isikud. Kusjuures asutajatele võib jääda ärimudeli taga peituv õiguslik konstruktsioon täiesti hoomamatuks. Iga idufirma õiguslikud vajadused on erinevad ja praktika näitab, et ettevõtte kasvuga kaasneb regulatsioonide vastavuse ja riskijuhtimise väljakutsete mitmekordistumine. Seetõttu peaksid idufirmad leidma aega ka õiguslike küsimuste läbimõtlemiseks. Loetleme siinkohal viis peamist teemaderingi, mis vajavad idufirma algusfaasis lahendamist.

1. Ettevõtte struktuur

Ettevõtte asukoha ja struktuuri läbimõtlemine on iga idufirma esmane juriidiline väljakutse. See otsus mõjutab nii ettevõtte maksustamise küsimusi, kui ka rahastamise võimalusi.

2. Intellektuaalse omandi kaitse

Tugev IP kaitse põhineb registreerimissüsteemil. See tähendab, et seadus ei kaitse mitte neid, kes toote esimesena kusagil avalikkuse eest varjatult arendasid, vaid üldjuhul neid, kes esimesena esitasid avalduse intellektuaalse omandi kaitseks. Seetõttu on ka eriti tähtis valida unikaalne ärinimi ning toote või teenuse kaubamärk ja algatada asjakohane patentide, kasulike mudelite, kaubamärkide ja disaini kaitse registreerimine. Advokaadid ning kaubamärgi- ja patendivolinikud saavad siinkohal aidata leida loodavale ärimudelile kõige optimaalsemat intellektuaalse omandi strateegiat.

3. Konfidentsiaalsuslepingud

Konfidentsiaalsuslepped kaitsevad äristrateegiat, ärisaladusi, algoritme, kliendi informatsiooni ja muud. Oluline on ärisaladusena määratletava teabe kaardistamine ettevõttes, vastavate protsesside omamine info saladuses hoidmiseks ja ka asjakohaste lepingute sõlmine töötajate, lepinguosaliste ja teiste kolmandate osapooltega.

4. Töötajate lepingud

Enamik käivitusfaasis olevatest idufirmadest seisavad silmitsi küsimusega, kuidas värvata andekaid ja motiveeritud töötajaid, kes püsiksid ettevõttele pühendununa ka keerulistel aegadel. Seetõttu peaksidki töölepingud samaaegselt sisaldama paindlikkust ning motivatsioonisüsteeme. Kasutades õigeid juriidilisi struktuure saab luua lepingud, mis kaitsevad tasakaalukalt nii töötaja kui tööandja õigusi.

5. Andmekaitse

Üks valdkond, mis Euroopa-ülese regulatsioonina pea kõiki idufirmasid puudutab on andmekaitse. Sellest tulenevalt peab alati tegema kindlaks, milliseid andmeid, millisel otstarbel ja millisel õiguslikul alusel töödeldakse; allkirjastama andmetöötlemise lepingud teenuspakkujatega; koostama ja kehtestama privaatsuse reeglid; oskama märgata isikuandmetega seotud rikkumisi ettevõttes ning teadma, mida tuleb teha riskiintsidendi haldamiseks. Kindlasti tuleb unikaalse ärimudeli väljatöötamisel lähtuda isikuandmete kaitse üldmääruse 2016/679 nõudest, et andmekaitse oleks sisse ehitatud infosüsteemide disaini, arhitektuuri ning äritegevusse, olles osa tuumfunktsionaalsusest.

NJORD Tech (http://njordtech.eu/) lehelt leiate lahenduse kõigile neile teemadele koos viidetega abistavatele allikatele, kust saab põhjalikumat informatsiooni. Meie uus veebileht sisaldab informatsiooni, mida on vaja teada nii **ettevõtte asutamiseks** kui ka **esmasteks asutamisejärgseteks toiminguteks**. Jooksvalt uueneb see muude seotud teemade osas.

Lisaks oleme loonud **NJORD Lab programmi**, mis on suunatud piiratud arvule innovatiivsetele tehnoloogiasektori idufirmadele, et toetada nende kasvu. NJORD Lab keskendub järgmistele valdkondadele:

- plokiahelatehnoloogia
- andmehaldus ja suurandmed
- tehisintellekt
- virtuaalsusega põimunud, virtuaalne ja laiendatud tegelikkus
- kosmose ja drooni tehnoloogiad.

Seega, kui Sul on hiilgav äriidee ja soovid teada, millised on õiguslikud nõuded, regulatsioonid, võimalused selle ärimudeli turule viimiseks, siis NJORDil on hea meel sellest kuulda.

(Autor: Gertrud Sein)

ERIK SALUR
VANDEADVOKAAT,
JUHTIVPARTNER

(+372) 66 76 440
ERIK.SALUR@NJORDLAW.EE